

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 2 ประกอบด้วยบทความ 8 บท ดังนี้

บทความแรก พิงรอร รามสูต, พิมลพรรณ ไชยนันท์ และ วิโรจน์ สุทธิสีมา เรื่อง “ห้องแห่งเสียงสะท้อนออนไลน์กับผู้ออกเสียงเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2562” ทำการสำรวจภาวะห้องแห่งเสียงสะท้อน (echo chamber) จากการสื่อสารทางการเมืองในพื้นที่ออนไลน์ของผู้ออกเสียงเลือกตั้งครั้งแรกระหว่างการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2562 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะของห้องแห่งเสียงสะท้อนในพื้นที่ออนไลน์กับทัศนคติทางการเมือง ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะห้องแห่งเสียงสะท้อน

บทความของ สุนนทิพย์จิตสว่าง, นทีจิตสว่าง และ แสงโสม กออุดม เรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556” ทำการศึกษาแนวทางการบังคับใช้กฎหมายการป้องกันปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติของต่างประเทศ ทำการประเมินผลการดำเนินงานและผลกระทบของการบังคับใช้ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 และได้เสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย

ส่วน ธวัชชัย ปาละคะมาน ในบทความ “การวิเคราะห์เชิงสถาบันของระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับอุทกภัยในประเทศไทย: กรณีศึกษา อุทกภัยจากอิทธิพลพายุโซนร้อนปาบึก พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช” ทำการทบทวนบริบทและแนวคิดระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับอุทกภัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ และศึกษาการบริหารจัดการของระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับอุทกภัยของประเทศไทยในเหตุการณ์อุทกภัยจากอิทธิพลพายุโซนร้อนปาบึกในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ในท้ายบทความมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการเสริมสมรรถนะกลไกเชิงสถาบันของระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับอุทกภัยของประเทศไทยในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำหรับบทความของ เผ่าไทย สีนอำพล เรื่อง “การมีส่วนร่วมในกระบวนการที่ไม่มีส่วนร่วม?: มุมมองต่อการจัดการน้ำหลังเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ พ.ศ. 2554” การปฏิรูปโครงสร้างการอภิบาลน้ำของไทยเกิดขึ้นหลังจากกรณีน้ำท่วมใหญ่ พ.ศ. 2554 บทความนี้สะท้อนความก้าวหน้าและความท้าทายในการจัดการน้ำของประเทศไทย ภายใต้กรอบแนวคิดการอภิบาลน้ำแบบมีส่วนร่วม และชี้ให้เห็นว่าแม้การจัดการน้ำในปัจจุบันเริ่มให้ความสำคัญต่อวิถีชีวิตผ่านการใช้น้ำที่รับผิดชอบต่อโครงการจัดการน้ำชุมชนด้วยข้อมูลสารสนเทศ แต่ยังคงความรวมศูนย์อำนาจเอาไว้จึงมิได้ทำให้เกิด “จุดเปลี่ยนแห่งความร่วมมือ” อย่างแท้จริงและควรมีระบบที่สอดคล้องความต้องการของประชาชนมากกว่านี้

วรัชยา เชื้อจันทิก ในบทความ “การบริหารจัดการภัยพิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564): กรณีศึกษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา” ศึกษาการบริหารจัดการภัยพิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564) และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการภัยพิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564)

สุรัตน์ โหราชัยกุล และ สิริกร ธารีรัตนวิบูลย์ ศึกษาเรื่อง “อินเดียวกับการจัดการจลาจลในกรณีแคชเมียร์” ได้ชี้ว่าอินเดียเผชิญความท้าทายด้านความมั่นคงในหลายประการตั้งแต่แรกเริ่มได้รับเอกราช หนึ่งในนั้นคือการก่อจลาจลในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวกับแคชเมียร์หรือในแคชเมียร์ ปัญญาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนากาแลนด์ ผู้เขียนพยายามตอบคำถามว่าอินเดียมีวิธีการจัดการกับปัญหาจลาจลในแคชเมียร์อย่างไร และเสนอข้อโต้แย้งสองประการ คือ ประการแรก ปัจจัยภายนอกมีผลต่อการก่อจลาจลในแคชเมียร์อย่างยิ่ง ส่งผลให้รัฐบาลอินเดียแก้ปัญหาได้ยากลำบาก ประการที่สอง การแก้ปัญหาแคชเมียร์ของอินเดียมีหลักคิดและวิธีตรงกับกรอบความมั่นคงแบบดั้งเดิมและกรอบความมั่นคงของมนุษย์ผสมผสานกัน

ส่วนบทความของ อันวาร์ กอมะ และ เอกรินทร์ ต่วนศิริ “เงื่อนไขไตรลักษณ์ของความรุนแรงที่กระทำโดยรัฐต่อมุสลิมชนกลุ่มน้อย: ศึกษาเทียบเคียงกรณีโรฮีนจาในรัฐยะไข่ของเมียนมา กับกรณีมลายูมุสลิมในจังหวัดชายแดนใต้ของไทย” ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับมุสลิมชนกลุ่มน้อยในประเทศเมียนมาและไทย โดยใช้กรณีของโรฮีนจาในรัฐยะไข่เทียบเคียงกับกรณีของมลายูมุสลิมในจังหวัดชายแดนใต้ ทั้งสองคนชี้ว่าถึงแม้ว่าเมียนมาและไทยต่างมีผู้นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาทเป็นส่วนใหญ่ แต่ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและมุสลิมชนกลุ่มน้อยของทั้งสองประเทศก็มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน และเสนอว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดความรุนแรงที่กระทำโดยรัฐต่อชนกลุ่มน้อยมุสลิมมีความแตกต่างกันตามความสัมพันธ์ที่เขาเรียกว่า “เงื่อนไขไตรลักษณ์” ได้แก่ มุมมองของรัฐต่อมุสลิมชนกลุ่มน้อย อิทธิพลของขบวนการพุทธชาตินิยม และความอ่อนแอของมุสลิมชนกลุ่มน้อย

บทความสุดท้ายในฉบับ ชนิตา จิตตรุทธะ เรื่อง “วัฒนธรรมสร้างสรรค์ขององค์การสมองชิกขาที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมองค์การระดับโลก: ศึกษากรณีวัดร่องขุน จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย” ศึกษาลักษณะการใช้แนวคิดวัฒนธรรมสร้างสรรค์ขององค์การสมองชิกขาในการสร้างนวัตกรรมองค์การ ตลอดจนศึกษามาตรการเพื่อส่งเสริมและประยุกต์ใช้กับองค์การภาครัฐโดยอาศัยการบูรณาการข้ามศาสตร์โดยมองไปที่การสร้างสรรค์ในวัดร่องขุน

บัณฑิต จันทรโรจนกิจ